

בס"ד ♦ שב"ק פרשת וזאת הברכה ♦ תשרי תשע"ה ♦ עלון 117 – שנת שמיטה

העלון יצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

כל ישראל ערבין זה לזה

מרוח ד' החופף על עמו וארצו תחל קדושת השמיטה ותפארת זיו כבודה להתפשט על כל רוח ונפש, לכל עם ד', וביחוד ליושבים בצל קדוש של ארץ חסדה, בנעימת ידיות אהבתה. ורוח קדושת היובל המסתתרי יופיע מאוצר קדשו על קדושת השמיטה, לעורר קרן ישועה וקול שופר לשגב ישע, לעורר ישנים ולעודד גאולים".
(שבת הארץ)

בְּהִתְאַסֵּף רֵאשֵׁי עַם יִחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל (דברים לג, ה)

ר' נפתלי מרופשיץ היה מספר על מוסר ההשכל שלמד פעם מדו שיח שהיה לו עם יהודי פשוט, סבל במקצועו. פעם אחת ראה יהודי פשוט עם הארץ גמור, ששמח שמחה גדולה בשמחת תורה. שאלו ר' נפתלי: מה לך ולשמחה זו?

כמה תורה למדת בשנה זו שאתה כל כך שמח בשמחת התורה?

ענהו היהודי בפשטות ובתמימות: רבי, אם ישנה שמחה אצל אחי, האם שמחתו אינה שמחתי ואיני צריך לשמוח איתו יחד?!

אם אני בעצמי לא למדתי תורה, הנני שמח בשמחת אחי הרב, שכן זכה ולמד תורה.

עוד מסופר על יהודי פשוט ששמח שמחה גדולה בשמחת תורה ושאלוהו מה עניין השמחה, הרי לא למד הרבה תורה בשנה זו.

ענה היהודי: בערב יום הכיפור אני מתוודה: "על חטא שחטאנו לפניך בכפת שוחד", למרות שידוע אני בודאי שאין לי כל שייכות לחטא זה ומעולם לא נכשלתי בחטא זה.

אלא, עלי להתוודות על חטא זה מתוך ערבות לכלל ישראל, כי יתכן שמשהו עבר על חטא זה. ואם יש ערבות בחטאים, על אחת כמה וכמה שיש ערבות גם בלימוד התורה, ואני שמח בלימוד התורה שחברי למד.

למשפחת כיתה יא/3 שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה יא/3 ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט כל הזכויות שמורות

נס החיטים של חכם סלמן מוצפי זצ"ל

המקובל חכם סלמן מוצפי זצ"ל חיבב במיוחד את המצוות התלויות בארץ כגון: תרומות ומעשרות, שביעית וערלה. את המצוות שאפשר היה לקיים היה דואג לקיים בשמחה מדי שנה בשנה. בגינת ביתו היה זורע חיטים ומגדלן לשם מצוות מצה של פסח, וכשהיה מגיע עת הקציר היה קוצרן בשמחה, משגיח עליהן משעת קצירה ושומרן מכל משמר כדי לאפות מהן מצה שמורה לערב פסח. את כל הפעולות הנעשות בחיטים לפני הטחינה היה עושה בביתו, וכמובן גם את הטחינה, שהייתה נעשית בריחיים של יד. עצם זריעת החיטים בכל שנה באה לקיים את מה הכתוב בתורה: "שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךְ ... וְאֶסְפְּתָה אֶת תְּבוּאֹתָהּ" (ויקרא כה, ג), כדי שיוכל להפקיר את גינתו בשנה השביעית לקיים את המצווה הכתובה בתורה: "וְהִשְׁבִּיעַת תְּשֻׁמְטָנָה וְנִטְשָׁתָה" (שמות כג, יא). בכל שנה הייתה גינתו מצמיחה יבול חיטים בכמות קבועה של שבעה ק"ג.

וראה זה פלא - בשנת תשי"א, שהייתה השנה השישית לשנת השמיטה תשי"ב, זרע חכם סלמן מוצפי זצ"ל את אותה הכמות שהיה רגיל לזרוע בכל שנה, והנה הצמיחה גינתו בשנה זו יבול מבורך של 21 ק"ג בדיוק, פי שלושה מהכמות הרגילה. ברוב התרגשותו והתפעלותו הלך לשיבתו ופרסם את הנס שקרה לו, ושכתוב בתורה במפורש: " וְצִוִּיתִי אֶת בְּרַכְתִּי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית, וְעָשִׂיתָ אֶת תְּבוּאָהּ לְשֵׁשׁ הַשָּׁנִים" (ויקרא כה, כא). ואכן שרתה הברכה בביתו.

[עדות בני הרב סלמן מוצפי זצ"ל, הרבנים בנציון ויהודה מוצפי שליט"א]

שו"ת דבר השמיטה

השאלה:

הלותי סכום נכבד של כסף לחבר בשנת השמיטה מבלי לעשות פרוזבול האם אני יכול לבקש חזרה את הכסף והאם מותר לי לקבל את הכסף חזרה?

התשובה:

אם קבעתם זמן פירעון למועד שהוא לאחר השמיטה, אין השביעית משמטת (מכות ג: ורמב"ם הל' שמיטה ט, ט). אך אם לא קבעתם, וסתם הלוואה ל30 יום, או שקבעו שלא יתבענו, או שמועד הפירעון יחול בתוך השמיטה, השביעית משמטת (רמב"ם שם).

אעפ"כ, לווה המחזיר חוב שעברה עליו שביעית, רוח חכמים נוחה הימנו. אמנם, צריך המלווה לומר לו, משמט אני וכבר נפטרת ממנו. אמר לו הלווה: אעפ"כ, רצוני שתקבל את הכסף כמתנה, יקבל המלווה ממנו. (משנה שביעית י, ט וברמב"ם ט, כח).

הרב שלמה רוזנפלד

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד